

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

YrittäjäRaitti

Verkko-Raitti on Maaseuturahoitus tutuksi -viestintähankkeen verkkotiedote. Hanke toteutetaan Hämeen ELY-keskuksen ja hämäläisten Leader-toimintaryhmien; Päijänne-Leaderin, Linnaseudun, LounaPlussan, EMOn ja Etpähän yhteistyönä.

Sinulla tarve, meillä rahat

**Nyt on hyvä aika hakea maaseutualueille tar-
koitettuja yritystutkia.**

ELY-keskuksesta ja Leader-toimintaryhmistä saa tukea maaseutuyritysten investointeihin ja kehittämiseen. Rahaa on vielä reilusti jäljellä vuodelle 2011, myös isoja yrityshankkeita ehtii vielä käynnistää ennen kuin kuluva EU-ohjelmakausi 2007-2013 päättyy, toteaa Hämeen ELY-keskuksen rahoitusasian-
tuntija **Kari Palvaila**.

Maaseuturahoitus tutuksi -viestintähankkeen ja Hämeen Yrittäjien yhteistyössä toteuttamat aamu-
brunssitilaisuudet ovat osoittaneet, että rahoitus-
mahdollisuudet kiinnostavat yrittäjiä.

Lokakuun kolmeen tapahtumaan osallistui yhteensä 60 yrittäjää.

**Tukea haetaan aina
ennen toimenpiteen
tai hankkeen aloittamista!**

Rahoitusta voi saada esimerkiksi maatalan monia-
laistamiseen, yrityksen investointeihin ja ensimmäi-
sen ulkopuolisen työntekijän palkkaamiseen.

Avustusta on aina haettava ennen hankkeen aloit-
tamista. Tukea myönnetään ensisijaisesti yrityksille, joiden toiminnan katsotaan tehokkaimmin edistävän alueellisessa suunnitelmassa asetettuja tavoitteita, mutta ennen pienenkin investoinnin aloittamista on syytä pirauttaa paikalliseen Leader-toimintaryhmään, ProAgrian yritysneuvojalle tai ELY-keskukseen.

Pienen investointiin saatava kaksikymmentä prosenttia on selvää rahaa!

Aamubrunssilla Rengossa

Lähdetään seikkailemaan

Lehmonkärki

Lehmonkärki on Asikkalassa toimiva matkailuyritys, johon tulee asiakkaita niin Helsingistä kuin Pekingistäkin. Lehmuksista nimensä saaneessa Lehmonkärjessä on kaudista, sen näkee saman tien kun saapuu Päijänteen rannalle. Paikkaan on myös hyvät yhteydet, tuli sitten etelästä, idästä tai ulkomailta.

Nämä ominaisuudet ovat hyvä alku, mutta mikä on sen salaisuus, että asiakkaat lähtevät hymyillen ja palaavat Lehmonkärkeen kerta toisensa jälkeen?

Yrittäjäpari **Marjo ja Ari Yrjölä**n luotsaama perheyrittäjä on aktiivisesti kehittänyt toimintaansa jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan, mikä näkyy hienona kehityskaarena. Yrittäjäpariskunta tekee asioita mielellään hieman erilailla, tietty pilke silmäkulmassa.

– Jaksaminen on tärkeää, mutta liian tasaista ei saa olla. Pieni draivi päällä ja tunne sopivasta hektisyydestä pitää vireänä. Me tykätään siitä, että täällä on elämää ja saamme vakuuttaa asiakkaille suomalaisen luonnon ihanuutta, kuvailee Ari Yrjölä.

Maatalous kuuluu Lehmonkärjen historiaan niin pitkältä jaksolta, ettei sitä olla haluttu unohtaa. – Vuonna 2003 laitoimme lypsykarjan pois ja jatkoimme kasvinviljelytilana, koska näimme ettei se ole meidän kasvuunamme. Viljelemme itse ja teemme lisäksi yhteistyötä urakoitsijan kanssa. Maataloutta Lehmonkärjessä on tällä hetkellä hyvin pieni osuus, mutta pidämme itseämme myös maanviljelijöinä.

Lehmonkärki valittiin Vuoden Maatilaksi 2008 ja tuolloin valteiksi nousivat luontaiset edellytykset, pitkäjänteisen yrittämisen, yrittäjien persoonallisuuden ja innovatiivisen asiakastarpeiden ennakoinnin.

– Pääpiirteittäin lista on sama tänäkin päivänä, mutta spektriä on tullut enemmän esiin. Henkilöstöön ja ammattiosaamiseen on menty syvemmin, markkinointia ja tehokkuutta on mietitty. Toiminta vaatii

nykyään enemmän hifistelyä.

Menestys ei ole tullut ilman kovaa työntekoa ja yritykseen onkin satsattu useassa sukupolvessa, erityisesti nykyinen isäntäpari on ottanut rohkeasti myös riskejä ja lainaa.

Työ on kantanut hedelmää ja tällä hetkellä Lehmonkärki työllistää Yrjöläiden lisäksi kahdeksan ympärivuotista työntekijää. Lehmonkärki tarjoaa majoitus-, juhla- ja ohjelmapalveluja niin perheille kuin isoillekin ryhmille.

Työajalle on tullut hinta

– Suhde vapaa-aikaan on vanhemmiten muuttunut, vaikka töitä olisi mahdollista tehdä ympärivuorokauden, emme enää tee. Nuorempana sitä jaksoi ihan eri tavalla. Nykyään ollaan opittu, että laitetaan kalenteriin kesä-, syys- ja hiihtolomat ja pidetään niistä kiinni. Levänneenä jaksaa myös hyödyntää työajan tehokkaasti. On ihan olennaista, että työntekijät jaksavat ja viihtyvät työssään. Tekemisen ilo näkyy myös asiakkaille.

Lehmonkärjen historia alkaa matkailun osalta jo vuonna 1967, jolloin Ari Yrjölä vanhemmat rakensivat liitännäiselinkeinoksi muutamia vuokrattavia huviloita.

Lehmonkärki on yhä edelleen maatila, mutta painopiste alkoi siirtyä matkailuun 80-luvulla, jolloin matkailua alettiin kehittää. Lopullinen painopisteen muutos tapahtui 90-luvulla, jolloin

Lehmonkärjessä ryhdyttiin investoimaan ja kehittämään toimintaa järjestelmällisesti. Hiljalleen toiminta laajeni nykypäivän mittakaavoihin. – Lehmonkärjen majoituskapasiteetti on tällä hetkellä 135 vuodepaikkaa ja lisää on rakenteilla, kertoo Ari Yrjölä.

Lehmonkärjessä käy vuosittain yli 20 000 asiakasta. – Ennen vanhaan suunta oli selkeä, vieraat tulivat Etelä-Suomesta ja nykyäänkin suunta on sama, mutta alue on huomattavasti laajempi. Toimintamme on globaalia, eikä enää säikähdetä vaikka asiakas olisi mistäpäin maapalloa. Tänäkin aamuna kotiin lähti ryhmä kiinalaisia.

Vaikka markkinointi ja toiminta on globaalia, markkinat päättävät lopulta sen mistä asiakkaat tulevat. Asiakkaita palvellaan tasapuolisesti ja hyvin, tulivat he mistä tahansa. – Tärkeintä palautetta ja myös mainosta ovat ne tyytyväiset kasvot, kiitokset hyvästä ruoasta ja palvelusta, Ari Yrjölä toteaa.

Yritystoiminnan tuet nopeuttavat kehitystä

Lehmonkärki on saanut useampaan otteeseen Hämeen ELY-keskuksen kautta EU:n maatalousrahas- ton yritystoiminnan investointitukea, jota voi saada 20 prosenttia kokonaisinvestoinnista.

– Itse emme ole pitäneet hakemusten tekemistä hankalana, tosin on kyllä ollut hetkiä, että pieniä tarkennuksia on jouduttu vääntämään. Yritystukien hakeminen vaatii vähän perehtymistä ja ensimmäisellä kerralla joutuu kyllä kysymään neuvoa ja apua.

Ari Yrjölä kiittelee investointitukea siitä, että se mahdollistaa nopeamman kehityksen ja lisää sitä kautta maaseudulla toimivan yrityksen elinmahdollisuuksia. – Ilman tehtyjä investointeja emme olisi voineet työllistää kahdeksaa työntekijää ja toisaalta ilman EU-tukea investoinnit oltaisiin tehty hitaammalla aikataululla. Tuki on ollut hyvä kannustin investointien tekemiseen, olemme voineet tehdä enemmän ja nopeammin.

Mallia on Lehmonkärjessä katsottu muualtakin, mutta yritys lähti liikkeelle ruohonjuuritasolta ja omanlainen tekeminen on kasvanut sieltä, osin kokeillen ja pitkällä aikavälillä vaikutuksia seuraten. – Yrittäjällä täytyy olla oma visio ja oma intohimo. Resurssit pitää kuitenkin arvioida ja sen jälkeen voidaan lähteä viemään yritystä tiettyyn suuntaan.

Ammattitaito on lisääntynyt vuosien varrella ja Yrjölä myös kouluttavat itseään. Tällä hetkellä he ovat mukana Lahden ammattikorkeakoulun Sähköisen markkinoinnin ja tuotekehityksen koulutusohjelmassa eli SÄLLIssä, jossa pureudutaan maaseudulla toimivan matkailuyrityksen markkintointiongelmiin.

Lähdetään seikkailemaan

Omalla lomallaan Yrjölät ovat seikkailijoita, jotka noudattavat intuitiota ja tekevät päätöksiä ex-tempore.

– Tällekkin syyslomalalle on varattu vain lennot mielenkiintoiseen kohteeseen ja paikanpäällä katsotaan sitten tabletti tietokoneesta mihin majoitutaan ja mitä tehdään. Ja koko perhe on mukana! Me ollaan totuttu selviämään, sanoo Ari Yrjölä intoa silmissään.

Lomalla Yrjölät pitävät mukanaan liikkuvan toimiston ja sähköpostien lukemiseen on varattu vähän aikaa. Myös uusiin paikkoihin tutustutaan vähän sillä silmällä. – Tämä on kuitenkin elämäntapa, Ari Yrjölä toteaa.

Työssään ja vapaa-ajalla Yrjölät ovat uteliaita ja kehitysmönteisiä. Ainoa mistä he eivät halua luopua, on avoimuus uusille asioille.

– Asioita pitää vähän kyseenalaistaa, mieltä onko järkevää tehdä asioita niin kuin niitä on aina tehty. Uudet näkökulmat ovat joskus haastavia ja vanhasta

pois oppiminen on vaikeaa, mutta yritämme mieltä Lehmonkärkeä monelta kantilta. Se on tärkeää myös oman työssä jaksamisen ja viihtymisen kannalta.

– Talouselämä ja yhteiskunta tarjoavat jatkuvasti uusia haasteita, niihin vastataan ja toisaalta ei anneta seesteisen tilan, saavutettujen asioiden laiskistaa. Haasteita tuo myös lisääntyvä kilpailu ja palveluiden kehittyminen, meille on tärkeää pystyä pitämään kärkisija ja kärkituotteet.

Ari Yrjölän mukaan päivä jolloin lopetat kehittämisen, on se päivä jolloin alamäki alkaa. Kehityksen pitää kuitenkin tapahtua harkitusti ja tarpeeseen.

– Jos ei olisi kilpailua, ei olisi kehitystäkään ja kaikki olisi 60-luvulta. Jokainen vuosi on vähän erilainen. Eikä Lehmonkärki ole milloinkaan valmis.

Klikkaa ja tutustu SÄLLI-hankkeessa uudistettuihin verkkosivuihin:

www.lehmonkarki.fi

Yrittystuet

maaseudun mikroyrityksille, maatalousyrityksille ja yrittäjiksi aikoville

Yritysryhmän kehittäminen

- Yhteistyön syventäminen
- Muu kehittäminen

jopa
75 %

**ALKAEN
501 euroa!**

Investoinnit

- koneiden ja laitteiden hankinta
- rakennusinvestoinnit
- aineettoman käyttöomaisuuden hankinta

**ALKAEN
1001 euroa!**

jopa
30 %

Käynnistys

- Yrityksen ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkaamiseen

jopa
50 %

Kehittäminen

- Asiantuntijapalvelut
- Tuotekehitys
- Koulutus
- Markkinoinnin tehostaminen

**ALKAEN
501 euroa!**

jopa
50 %

OTA YHTEYTTÄ !

Hämeen ELY-keskus Yritysasiantuntija Kari Palvaila, 050 395 5416

Päijät-Hämeen Leader-toimintaryhmät

Etpähä (Hämeenkoski, Kärkölä, Hollola, Orimattila, Nastola)

Jukka-Pekka Jauhiainen, 0400 876 442

Päijänne-Leader (Asikkala, Padasjoki, Sysmä, Hartola, Heinola, Pertunmaa)

Liisa Häme, 040 1609 449

Kanta-Hämeen Leader-toimintaryhmät

EMO (Riihimäki, Loppi, Hausjärvi, Hyvinkää, Nurmijärvi, Tuusula, Järvenpää, Vantaa)

Esko Pietari, 050 573 2972

Linnaseutu (Hattula, Janakkala, Hämeenlinna)

Jussi Pakari, 041 4688 300

LounaPlussa (Tammela, Forssa, Jokioinen, Ypäjä, Humppila)

Tuula Kallioinen, 050 583 4715

LISÄTIETOJA ja UUTISKIRJEEN tilaaminen
maiya.lumme@paijanne-leader.net